

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อิทธิพลของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
รายวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

.....

การเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นถือเป็นช่วงที่สำคัญมากที่สุดในชีวิตเนื่องมาจากระดับฮอร์โมนที่เปลี่ยนแปลงในร่างกาย ฮอร์โมน หรือสิ่งแวดล้อมภายนอกเช่น เพศ ครอบครัว และเพื่อน เป็นต้น

๑. อิทธิพลที่เกิดจากเพศ

ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดในชีวิตเนื่องจากระดับฮอร์โมนในร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลง โดยในผู้ชายจะมีฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน (Testosterone) ซึ่งเป็นฮอร์โมนที่ควบคุมการเปลี่ยนแปลงในลักษณะเพศชายเช่น จะมีหนวดเคราและขนขึ้นในจุดต่างๆ เสียงแตกและแหบพร่ามากขึ้น มีกล้ามเนื้อที่ใหญ่ขึ้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงขนาดอวัยวะเพศอีกด้วย ในผู้หญิงจะมีฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) และโปรเจสเทอโรน (Progesterone) เป็นตัวควบคุมลักษณะความเป็นเพศหญิงเช่น เสียงจะแหลมสูงมากขึ้น หน้าอกและสะโพกจะขยายจะมีประจำเดือนและผิวพรรณเปล่งปลั่งมากขึ้น เป็นต้น

เนื่องจากร่างกายได้รับอิทธิพลจากฮอร์โมนเพศ ทั้งในเพศชายและเพศหญิง ทำให้เริ่มมีการสร้างเซลล์สืบพันธุ์ เซลล์สืบพันธุ์เพศชาย คือ อสุจิ และเซลล์สืบพันธุ์เพศหญิงคือ ไข่ ซึ่งจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศนี้ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับระบบสืบพันธุ์แล้ว ยังทำให้เพศชายและเพศหญิงมีลักษณะบางประการเปลี่ยนไปอีกด้วย เช่น เพศชายเริ่มมีหนวดเครา มีขนบริเวณรักแร้และอวัยวะเพศ ส่วนเพศหญิงมีหน้าอก มีขนบริเวณอวัยวะเพศ เป็นต้น นอกจากนี้ฮอร์โมนยังส่งผลต่ออารมณ์ของวัยรุ่น ที่เป็นคนหุนหัน พลันแล่น จึงเรียกรวมกันว่า “วัยรุ่นบู๊แคม”

๒. อิทธิพลที่เกิดจากครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก โดยประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูกเป็นสถาบันหลักในการดูแลและเลี้ยงดูถ้าครอบครัวใดที่พ่อแม่และ บุคคลในครอบครัวมีการศึกษาและถ่ายทอดสิ่งที่ ดีมีคุณค่ากับเด็ก เด็กก็จะได้รับการซึมซับสิ่งที่ดีมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แต่เด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างในทางตรงข้าม เช่น พ่อ แม่ หรือบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาน้อย ยากจน พ่อแม่มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น พุดจาหยาบคาย ไม่สุภาพ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมเด็กก็จะ ซึมซับเอาพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องนั้นมาเป็นพฤติกรรมของตนเองดังนั้นครอบครัวจึงมี อิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมต่างๆรวมทั้งพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นด้วย

ความหมายของคำว่า “ครอบครัว”

นักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาได้ให้ความหมายของ “ครอบครัว” ไว้ต่างๆ กันดังต่อไปนี้

ไพฑูรย์ เครือแก้ว (๒๕๑๓ : ๑๓๔) ได้ให้ความหมายว่า *ครอบครัวนั้นจะต้องประกอบด้วยบุคคลต่างเพศตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีความสัมพันธ์ทางเพศซึ่งกันและกัน มีข้อผูกพันที่จะให้ความสัมพันธ์ทางเพศที่มีต่อกันนั้นเป็นไปด้วยความแน่นอนและมีระยะเวลายาวนานพอที่จะทำให้เกิดมีบุตรธิดาด้วยกันได้ นอกจากนั้นจะต้องมีข้อตกลงทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน สามารถที่จะเลี้ยงบุตรและธิดาให้มีโอกาสเจริญเติบโตขึ้นมาได้*

สนธิ สมครการ (๒๕๒๕ : ๘) ได้ให้ความหมายว่า *“ครอบครัว” ได้แก่ กลุ่มญาติสนิทกลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมหลังคาบ้านเดียวกัน หรืออยู่ในบริเวณรั้วบ้านเดียวกัน (ในกรณีที่มีบ้านมากกว่า 1 หลัง) ตามปกติแล้วครอบครัวย่อมทำหน้าที่เบื้องต้นที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการพื้นฐาน (basic needs) ของมนุษย์*

สุพัตรา สุภาพ (๒๕๔๑ : ๒๓) ได้ให้ความหมายของ “ครอบครัว” โดยสรุปว่า ครอบครัวประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์กันทางเพศด้วยการเป็นสามีภรรยาโดยมีลูกหรือไม่มีก็ได้ (เพราะทุกคนไม่สามารถจะมีบุตรเองได้เสมอไป แต่ก็อาจมีบุตรบุญธรรม เช่น ลังคมไทย) หรือบางส่วนของหมู่เกาะเมลานีเซีย (Malanesia) เด็กไม่จำเป็นต้องเป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของตนเท่านั้น เพียงแต่ช่วยจ่ายค่าหมอดำแหหรือค่าคลอดให้หญิงใดก็ได้ที่เป็นบิดาของเด็กนั้น

ฮอร์ตัน และฮันต์ (Horton and Hunt, ๑๙๗๒: ๒๑๔) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ครอบครัว” คือ ระบบเครือญาติกลุ่มหนึ่งซึ่งจัดเตรียมและสนองความต้องการต่างๆ ของมนุษย์

๓. อิทธิพลที่เกิดจากเพื่อน

เพื่อน คือบุคคลที่คบหาคุยกัน คอยให้คำปรึกษาในทุกๆเรื่อง คอยชักชวนไปในทางที่ดีเช่น ชวนกันอ่านหนังสือ ช่วยกันติวข้อสอบถ้าคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตมีอนาคตสดใส มีภาระงานที่ดี แต่ถ้าคบเพื่อนชั่วชีวิตเราจะตกต่ำลง เนื่องจากจะชวนกันทำในสิ่งที่ไม่ดีดังนั้นการคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่นเพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิดความเชื่อตลอดจนให้คำปรึกษา หรือแนะนำในเรื่องต่างๆรวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วย แนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

ความหมายของคำว่า “เพื่อน”

คำว่า "เพื่อน" มีความหมายว่า ผู้ชอบพอกันรักใคร่กัน ผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน เพื่อนมีหลายลักษณะพอจะแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อนได้ดังต่อไปนี้ ...

๑. เพื่อนตาย : เพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขหรือยอมตายแทนกันได้
๒. เพื่อนบ้าน : ผู้มีบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียงกัน
๓. เพื่อนเล่น : เพื่อนที่เล่นหัวกันมาตอนเป็นเด็ก

เพื่อนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น หากคบเพื่อนที่ดี ก็จะนำพากันไปในทางที่ดี หากคบเพื่อนที่ไม่ดี ก็จะนำพากันไปในทางที่ไม่ดี เหลวไหล ดังนั้น สถาบันครอบครัวจึงมีความสำคัญมาก หากวัยรุ่นใกล้ชิดกับครอบครัว ก็จะช่วยลดปัญหาการคบเพื่อนที่ไม่ดีลงไปได้มาก

๔. อิทธิพลจากสังคม

อาจมีหลายประการได้แก่ กลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งเกิดจาก วิถีทางเศรษฐกิจทำให้มีสถาน ภาพทางสังคม เปลี่ยนไป และ กลุ่มที่ตามยุคสมัยจนเกินไปและ นำความทันสมัยในทางที่ผิด โดยการเลียนแบบพฤติกรรมเบี่ยงเบนทาง เพศและพฤติกรรมผิดๆจากสิ่งที่ทันสมัยเช่น จากสื่อสิ่งพิมพ์สื่อโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ตมากจนเกินไป จึงทำให้เกิดปัญหามากในปัจจุบัน

<https://bit.ly/2WJzHAQ>[สืบค้นวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๒].

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
 หน่วยที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อิทธิพลของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
 รายวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น	
สมาชิกในกลุ่ม	อิทธิพลที่เกิดจากพัฒนาการทางเพศที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
๑.....	
๒.....	
๓.....	
๔.....	

สมาชิกในกลุ่ม	อิทธิพลที่เกิดจากครอบครัวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
๑.....	
๒.....	
๓.....	
๔.....	

สมาชิกในกลุ่ม	อิทธิพลที่เกิดจากเพื่อนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
๑.....	
๒.....	
๓.....	
๔.....	

สมาชิกในกลุ่ม	อิทธิพลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
๑.....	
๒.....	
๓.....	
๔.....	

สมาชิกในกลุ่ม	อิทธิพลที่เกิดจากสื่อที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
๑.....	
๒.....	
๓.....	
๔.....	

สมาชิกในกลุ่ม	อิทธิพลประเด็นอื่นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น
๑.....	
๒.....	
๓.....	
๔.....	

อ้างอิงเว็บไซต์ข้อมูล (ม.3)

เรื่อง อิทธิพลและความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น

วิดีโอที่เกี่ยวข้อง : การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว

Link : <https://www.youtube.com/watch?v=l3g7oB0W4Rg>

ภาพที่ ๑ <https://bit.ly/2DwQr6s>

<http://suksomdul.com/%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%84%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%94%E0%B8%B5%E0%B9%86-%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%A7/>

ภาพที่ ๒ <https://www.have2post.com/mean-family/>

ภาพที่ ๓ <https://www.libothai.com/family-law-compilation>

ภาพที่ ๔ <https://bit.ly/2ZwuvBC>

<https://www.thaihealth.or.th/Content/44904-%60%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B8%8A%E0%B8%B3%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%9A%60%20%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B9%88%E0%B8%99-%E0%B8%95%E0%B9%89%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%87%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%A2.html>

ภาพที่ ๕ <https://bit.ly/2DK2YDJ>

<https://today.line.me/th/pc/article/%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B9%80%E0%B8%AB%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%81%E0%B9%88%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7+%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B9%89%E0%B8%A7%E0%B8%8A%E0%B8%B5%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%88%E0%B8%B0%E0%B8%94%E0%B8%B5-m0ENRz>

ภาพที่ ๖ <https://bit.ly/2IHVdLL>

<https://www.govivigo.com/travel-blog/152-4->

<https://www.govivigo.com/travel-blog/152-4-%E0%B9%80%E0%B8%AB%E0%B8%95%E0%B8%B8%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B8%94%E0%B8%B5%E0%B9%86-%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A2%E0%B8%A7%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%A7>

ภาพที่ ๗ <https://pantip.com/topic/32935149>

ภาพที่ ๘ <https://th.lovepik.com/image-500853715/friendship.html>

ภาพที่ ๙ คำพูดดีๆ ๖ ข้อ <https://bit.ly/2KZ1POj>

<http://www.impressionconsult.com/web/index.php/component/content/article.html?id=1479:6->

<http://www.impressionconsult.com/web/index.php/component/content/article.html?id=1479:6-%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B8%9E%E0%B8%B9%E0%B8%94%E0%B8%87%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B9%86->

<http://www.impressionconsult.com/web/index.php/component/content/article.html?id=1479:6-%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%83%E0%B8%8A%E0%B9%86->

[89%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B8%A1%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B8%A1](#)